

SAKSBEHANDLINGSREGLER I KOMMUNALE ORGANER

Fellessamling 2015

Kommuneadvokat Gislaug Øygarden

Innledning og tema

- Presentasjon
- Formål
- Grunnleggende hensyn
- Relevante lovregler
- Anvendelsesområde
- utfordringer

Grunnleggende hensyn

- Forsvarlig saksbehandling:
 - Krav til saksbehandlingen (prosessuell)
 - Krav til avgjørelsens innhold (materieell)
- Likhet og rettferdighet
- Forutsigbarhet
- Rettssikkerhet
- Effektivitet

Kommunale organer

- Kommuneloven §§ 6-17
- Overordnet styring gjennom folkevalgte organer
- Loven angir generelle rammer for styringssystemet
- Kommunestyrets mandat og sammensetning
- Formannskap, komiteer og faste utvalg
- Ordførers rolle
- Valgbarhet og plikten til å ta imot valg

Kommunens administrasjon

- Kommuneloven §§ 22-16
- Administrasjonssjefens oppgaver og myndighet
- Delegering av myndighet
- Partssammensatt utvalg/administrasjonsutvalg
- Kommunestyrets arbeidsgiveransvar

Samarbeid mellom kommuner

- Interkommunalt samarbeid - Kl. kap 5
- Vertskommunesamarbeid - Kl. kap 5A
- Samkommune – Kl. kap 5B
- Interkommunale selskaper, IKS-loven
- Hvilke saksbehandlingsregler gjelder?

Kontroll med saksbehandling i kommunale organer

- Kontrollutvalget
- Lovlighetskontroll, kl. § 59
- Forvaltningslovens regler om klage og omgjøring
- Domstolskontroll

Saksbehandlingsregler - oversikt

- Generelle krav til saksbehandlingen
- Forvaltningslovens saksbehandlingsregler
- Krav til saksbehandlingen utover forvaltningslovens direkte regler
- Særlovgivning
- Kommunelovens saksbehandlingsregler

Forvaltningsloven og kommunal saksbehandling

- Forvaltningslovens anvendelsesområde; «ethvert organ for kommune»
- Enkeltvedtak og forskrifter
- Alminnelige regler om saksbehandlingen
- Regler som gjelder for selve vedtaket
- Regler om klage og omgjøring

Generelt om habilitetsregler

- Hva innebærer habilitet – inhabilitet?
- Rettslig grunnlag
 - Forvaltningsloven kap II
 - Kommuneloven § 40 pkt 3
- Formålet med habilitetsregler
- Hvem gjelder habilitetsreglene for?
- Avledet habilitet

Reglene om habilitet

- ; Forvaltningslovens kap II
 - Automatisk habilitet § 6 første ledd
 - Særlig om § 6 første ledd bokstav b
 - Skjønnsmessig vurdering § 6 andre ledd
- Særregler i kommuneloven § 40 nr 3
- Avgjørelsen av habilitetsspørsmålet
- Virkningene av inhabilitet

Særlig om taushetsplikt

- Rettslig grunnlag
 - Fvl §§ 13 – 13 f
 - Spesiallovgivning – eks helsepersonell
 - Forvaltningsmessig og profesjonsbestemt taushetsplikt
- Hensyn bak reglene om taushetsplikt
- Pliktbrudd er straffbart
- Ytringsfrihet for offentlig ansatte
- Videre spillerom for folkevalgte

Regler om utredningsplikt

- Rettslig grunnlag; fvl §7, komml § 23 nr 2
- Formål og praktisk betydning
- Utredningspliktens omfang
- Særlig om administrasjonens utredningsplikt
- Virkningene av at saken ikke er godt nok utredet – fvl § 41

Kommunelovens saksbehandlingsregler

- Anvendelsesområde
- Reglement for saksbehandling i folkevalgte organer
- Reglement for delegering av avgjørelsesmyndighet

Møteprinsippet

- Folkevalgte organer treffer sine vedtak i møter
- Unntak: Skriftlighet saksbehandling og fjernmøte
- Føring av møtebok
 - Avgjørelse om lukkede dører
 - Avgjørelse om habilitet

Møteoffentlighet

- Offentlighetsprinsippet; begrunnelse og rettslig forankring
- Prinsippet om møteoffentlighet
- Unntak:
 - Lovbestemt taushetsplikt
 - Personalsaker
 - Personvern hensyn og offentlige interesser
- Prosedyreregler

Andre prosedyreregler:

- Fastsetting av møter;
 - Tidspunkter som er vedtatt av organet selv
 - Krav fra leder eller minst 1/3 av medlemmenePrinsippet om møteoffentlighet
- Regler om sakslister og innkalling
- Regler om møteledelse
- Regler om vedtaksførhet og avstemninger

Utfordringer:

- Minimumskrav til forsvarlig saksbehandling
 - Benkeforslag?
 - Saker uten innstilling?
- Effektivering av vedtak
 - Frister for effektivering?
 - Tvil rundt vedtakets innhold?
 - Ulovlige vedtak?